

Aan het lid van Provinciale Staten,
mevrouw K. de Wrede

Datum : 27 NOV. 2018
Documentnr. : 2018-076.301/48/A.6
Dossiernummer : K10320
Behandeld door : E. Stuij
Telefoonnummer : (050)3164509
Antwoord op : uw brief van 29 oktober 2018
Bijlage :
Onderwerp : Schriftelijke vragen over de Ring Zuid Groningen

Geachte mevrouw De Wrede,

Hierbij ontvangt u onze antwoorden op uw vragen over Ring Zuid Groningen zoals u ons die heeft gesteld in uw brief van 29 oktober jl.

- 1. Er zal een jarenlange vertraging optreden, minimaal drie jaar. Wie is verantwoordelijk voor de extra kosten en hoe hoog schat u die in? In hoeverre bent u met de aannemer hierover tot instemming gekomen? Zijn er boetebepalingen en zo ja welke, ontvangt u bijvoorbeeld wekelijks een bepaald bedrag?***

Antwoord: Wat de vertraging gaat kosten, hangt af van hoe ver de planning uiteindelijk uitloopt. Het is daarom nog te vroeg hier uitspraken over te doen. De bepalingen in het contract tussen Rijkswaterstaat en Combinatie Herepoort vormen daarbij het uitgangspunt. In het contract is bijvoorbeeld vastgelegd dat er een boete wordt opgelegd voor latere openstelling van het hoofdwegennet dan 31 december 2020 en voor latere oplevering van het project dan 31 december 2021. De oorzaken van de vertraging zullen bepalen of en met welke hoogte de boete kan worden opgelegd.

- 2. Onlangs is bekend geworden dat de aannemer "in den droge" wil bouwen, terwijl in het bestek van de aanbesteding stond dat het "in den natte" moest gebeuren. In hoeverre is hier sprake van contractbreuk, dan wel wijziging? En hoe gaat u hiermee om?***

Antwoord: De gehanteerde en gegunde contractvorm biedt de mogelijkheid voor de Opdrachtnemer zelf een bouwmethode uit te werken en toe te passen binnen gestelde eisen (o.a. binnen het Tracé Besluit en MER) van het contract. Een bouwmethode ("in den droge") is niet vooraf vastgesteld door de Opdrachtgever en opgenomen in het contract. Er is dan ook geen sprake van dat in het contract is geëist dat de bouwmethode in den natte moest gebeuren. Het definitieve ontwerp voor de verdiepte ligging en de daarbij horende bouwmethode moet nog worden ingediend door de opdrachtnemer en worden beoordeeld door de opdrachtgever.

- 3. Bouwen "in den droge" brengt bronbemaling met zich mee, tot op een diepte van 36 m. Dit betekent dat er grondwater wordt onttrokken aan een gebied rondom ring Zuid, met alle gevolgen van dien voor fundamente van huizen en voor flora en fauna. Zo zou het Sterrebos, althans, wat ervan over is, hier ernstig onder kunnen lijden. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat voorafgaand aan een dergelijk besluit, ten eerste grootschalig hydrologisch onderzoek moet plaatsvinden over***

een zeer groot gebied, niet alleen wat betreft waterstroming, maar ook wat betreft chemische gehalten van het water zoals zoutgehalten?

Antwoord: Op dit moment ontwerpt de Opdrachtnemer een verdiepte ligging inclusief bouwmethode. Het projectbureau Aanpak Ring Zuid toetst vervolgens of deze ontwerpen en bouwmethode voldoen aan de gestelde eisen in het contract. Negatieve gevolgen voor fundamente van huizen als gevolg van het ontwerp en de daaruit voortvloeiende werkzaamheden zijn daarbij onacceptabel. Ten aanzien van flora en fauna zijn in de contracteisen de wettelijke kaders opgenomen die hiervoor gelden. Daarnaast is de opdrachtnemer verplicht de situatie tijdens de bouwwerkzaamheden continu te monitoren om onvoorziene optredende situaties met eventuele nadelige gevolgen te voorkomen.

- 4. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat indien voor deze methode wordt gekozen, een dergelijk besluit met ernstige gevolgen op het gebied van water en grondkwaliteit, dit eerst voorgelegd moet worden aan de Raad en de Staten, zodat een besluit kan worden genomen met meenemen van alle, tot nu toe bij Raad en Staten onbekende gevolgen?**

Antwoord: Nee. Zoals in bovenstaand antwoord omschreven liggen de eisen waaraan de bouwmethode moet voldoen vast in het contract en dit wordt - zoals gebruikelijk in alle bouw en infrastructurele projecten - in opdracht van ons getoetst door de projectorganisatie Aanpak Ring Zuid. De afspraken in welke situatie van Raad en Staten c.q. de colleges van B&W en GS besluitvorming wordt gevraagd zijn, met instemming van Provinciale Staten (voordracht 56/2014), afgesproken in de Realisatieovereenkomst Zuidelijke Ringweg Groningen.

- 5. Zowel in het Dagblad van het Noorden (24 oktober) als op Rtv Noord is uitgebreid stilgestaan bij de uitlatingen van dhr. Huisman, kenner van de ondergrond van de Hondsrug, de plek waar nu Ring Zuid ligt en zou worden vernieuwd. Volgens hem wordt deze plek om te bouwen altijd onderschat en zijn er diverse voorbeelden, hij noemt ze, die laten zien hoe gecompliceerd de bodem hier is. Aannemers zouden elkaar geen informatie geven over de bodem wegens concurrentiegevoeligheid en men zou uit kostenbesparingen te weinig onderzoek doen. In hoeverre hebt u in het voortraject hier aandacht aan besteed en de aannemer gevraagd om minutieus onderzoek te doen? Kunt u ons dat laten zien, bijvoorbeeld in het uiteindelijk door opdrachtgever en opdrachtnemer getekende contract of in een ander document? Welke voorinformatie heeft de opdrachtgever hierover verstrekt bij het uitzetten van de aanbesteding in de markt en kunt u dit laten zien?**

Antwoord: Als opdrachtgever hebben wij uitgebreid vooronderzoek naar de bodem laten doen en de resultaten verstrekt aan de opdrachtnemer. Combinatie Herepoort is contractueel verplicht om aanvullend op dit uitgebreide vooronderzoek en ter voorbereiding van de werkzaamheden uitgebreid grondonderzoek te doen. Indien gewenst kunnen wij het projectbureau vragen om u uit te nodigen voor een nadere toelichting.

- 6. Uit uw beantwoordingbrief van 1 oktober aan de PVV betreffende hun schriftelijke vragen over de perikelen rondom de Helperzoomtunnel, het volgende: "3. Welke organisatie is verantwoordelijk voor de grondonderzoeken? Hebben gemeente en provincie de uitkomsten van deze onderzoeken ontvangen? Zo nee, waarom niet? (...antwoord:...) Combinatie Herepoort is hiervoor verantwoordelijk. De projectorganisatie heeft de documenten die Combinatie Herepoort hiervoor volgens het contract moet aanleveren ontvangen." Kunnen wij inzage krijgen in de documenten waar dit uit blijkt, bijvoorbeeld uit de gesloten contracten? En blijkt volgens u uit deze documenten dat het bodemonderzoek dat door CHP is gedaan, toereikend is? Op welke heeft ARZ beoordeeld of de onderzoeken voldoende fijnmazig en diepgravend zijn uitgevoerd? En hoe is dat gebeurd bij de onderzoeken naar het tracé van de Zuidelijke Ringweg? Welke onderzoeken liggen nog in het verschiet?**

Antwoord: Indien gewenst kunnen wij het projectbureau vragen u inzage te geven in de contractstukken die Combinatie Herepoort verplicht moest aanleveren. Het onderzoek naar en de gesprekken over de problematiek rondom de bouw van de Helperzoomtunnel lopen nog. Wij kunnen op dit moment nog geen uitspraak doen over of het bodemonderzoek toereikend is. Zodra wij hier meer over weten zullen wij u hierover informeren. Ook voor de rest van het tracé dient Combinatie Herepoort grondonderzoek te doen, gebaseerd op de bouwmethode die wordt gekozen.

7. ***De ligging van de nieuwe Helperzoomtunnel is gekozen door de gemeente, de provincie is ook hiervoor financieel verantwoordelijk, althans, daar waar de verantwoordelijkheid van de aannemer op basis van het Design and Construct contract ophoudt. Het tracé zou precies liggen over wat ooit de tweede waterlinie was van de stad. In hoeverre klopt deze lezing volgens u en wat zou dit in uw beleving kunnen betekenen voor het gedrag van de bodem en de hier aanwezige artefakten? Was deze informatie bekend bij de aannemer? In hoeverre waren de huidige problemen dan te voorspellen geweest? Wat betekent het Design and Construct contract nu bij deze casus qua financiële verantwoordelijkheid?***

Antwoord: Wij kunnen deze vraag beantwoorden wanneer wij de onderzoeksresultaten van Combinatie Herepoort hebben ontvangen. De verantwoordelijkheid voor het oplossen van eventuele gevolgen ligt bij Combinatie Herepoort. In de PS-rapportage over de Aanpak Ring Zuid van 13 november 2018 hebben wij een toelichting gegeven op de betekenis van het Design & Construct-contract voor de verantwoordelijkheden van opdrachtgever en opdrachtnemer.

8. ***Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat als er mogelijk geen nabije noodweg is tijdens de verbouwing, het besluitvormingsproces, tot en met de keuze van een te vernieuwen Ring Zuid, opnieuw doorlopen zou moeten worden?***

Omdat ons niet helemaal duidelijk was over welke situatie deze vraag ging hebben wij u gevraagd deze vraag nader toe te lichten. U heeft als nadere toelichting gesteld:

Die noodweg, de tijdelijke weg langs de noordbaan van de Zuidelijke Ringweg, is er inderdaad op dit moment. Het bouwen van het ontwerp-tracé blijkt echter dermate complex te zijn en wellicht zoveel ruimte in te nemen, letterlijk, dat die noodweg er niet kan blijven, omdat anders de nieuwe ringweg niet aangelegd kan worden.

Dat zou dan betekenen dat het verkeer slechts deels over de noodweg kan blijven gaan en vervolgens door de stad moet worden geleid, of dat het verkeer geheel door de stad moet. Of voor een deel omgelegd via de ring elders dan in de ring Zuid.

Het niet kunnen bieden van een voortdurende noodweg tijdens de verbouwing van de ring, zou tevens inhouden dat aan één van de eisen die destijds bij het aanbestedingscontract zijn gesteld, niet wordt voldaan. Dat kan ook betekenen dat andere partijen die bij de aanbesteding betrokken waren, nu bezwaar gaan aanmaken.

Er zou dus, bij het bouwen zonder een noodweg, sprake zijn van een heel andere situatie.

Antwoord:

Nee er is geen sprake van dat het besluitvormingsproces opnieuw doorlopen moet worden. De tijdelijke weg naast de verdiepte ligging is een oplossing van Combinatie Herepoort om het verkeer zoals geëist goed door te laten stromen. Mocht blijken dat deze tijdelijke weg niet gehandhaafd kan worden, dan is het de verantwoordelijkheid van Combinatie Herepoort om met een andere oplossing te komen om de gevraagde capaciteit op de Zuidelijke Ringweg te bieden. Overigens is er voor ons op dit moment geen aanleiding om te twijfelen aan de mogelijkheid om de tijdelijke weg te handhaven.

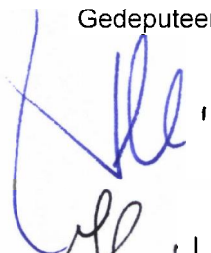
9. ***Tot onze verbazing vragen drie gemeentelijke politieke partijen in schriftelijke vragen om een pr-aanpak om de negatieve beeldvorming rondom de ring tegen te gaan (SP, Stad en Ommeland en 100% Groningen). Bent u met de Partij voor de Dieren van mening dat een eerlijke en transparante omgang met de feiten meer draagvlak creëert voor welk beleid dan ook en een voorwaarde is voor een functionerende democratie en dat het bovendien geen pas geeft om burgers met gelikte pr een rad voor ogen te draaien?***

Antwoord: Openheid en transparantie zijn uitgangspunten voor de communicatie over al onze projecten, ook over Aanpak Ring Zuid. In de raad is geconstateerd dat weliswaar veel informatie over het project wordt verstrekt, maar dat dit niet voldoende terecht komt bij het brede publiek. Het project zal daarom de communicatie via de eigen platforms intensiveren, met ondersteuning van beeld en geluid, om zo het brede verhaal over de voortgang van het project beter voor het voetlicht te brengen.

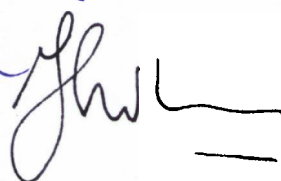
Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, locosecretaris.